

Tidender från Taserud

MEDLEMSBLAD FÖR IDEELLA FÖRENINGEN RACKSTADMUSEET • NR 1 2010 • PRIS 10:-

Fritz Lindströms målning av vännen Björn Ahlgrensson.

Elis i Taserud
i en Jössehårspolska.
Teckning av
Hilding Werner.

grafi ses han omgiven av sina instrument. I ett brev från Maja Fjæstad till sin mor den 25 augusti 1905 kan vi läsa: "I förra veckan var Lars Zetterquist här, förste violinist i hofkapellet, han spelte ute på udden, så det hördes till Stålsberga. Han tyckte mycket om Gustafs fioler, fick ljud i dem så man kunde baksna..." Att musiken inspirerade konstnärerna illustreras väl genom Gustaf Fjæstads målning från 1933 med titeln "Inspiration" med en ung man i extas i månskenet med fiolen och stråken i högsta hugg.

Forstättning sid 2.

Rackstadkolonin och musiken

Kära medlemmar!

Välkomna åter till en spännande sommarsäsong på Rackstadsmuseet. Ingen har väl kunnat undgå att Pappa Lars 150-årsjubileum firas i Arvika i år. Musikprofessorn Lars Zetterquist föddes 1860 och flyttade med sin familj till Långvak utanför Arvika 1908 där han blev en del av Rackstadkolonin. I sommarens utställning "Rackstadkolonin och musiken" vill museet lyfta fram musikens betydelse för konstnärerna i kolonin.

Ofta möter vi motiv i Rackstadskolonins verk där musiken är närvarande, antingen genom avbildade instrument eller musicerande personer. Maja Fjæstads målning "Musiken" från 1909, återger hennes svägerskor Amelie och Anna Fjæstad lyssnande på musik. I en

ofullbordad målning, "Sommarkväll" 1912 av Björn Ahlgrensson, ser vi Ellen Lindström (född Hallén) sjungande, ackompanjerad av sin syster Maja Fjæstad vid pianot. "Vid flygel" 1902 är en annan målning av Björn Ahlgrensson med musikaliskt innehåll. I hans verk "Skymningsglöden" 1903, där hustrun Elsa sitter och ser på den falnande elden i härden, är konstnären närvarande genom fiolen på väggen. Fiolen var hans signum. Med den och slokhatten blev han igenkänd i Arvika. Björn Ahlgrensson började spela fiol redan som tioåring i Paris. Han har den tryggt vilande i sitt knä i porträttet målat 1901 av svågern och vännen Fritz Lindström.

Fiolen är Rackstadkolonins favoritinstrument. Gustaf Fjæstad byggde egna fioler. På ett foto-

Gustaf Fjæstad med en av sina många fioler.

"Månskenssonaten" kallade den ungerske violinisten Ignác Beörecz sin målning från 1911. Förutom musiken ägnade han sig även långa tider åt måleri. Ignác Beörecz kom till Arvika 1910 och levde tillsammans med keramikern Riborg Böving i huset Albråten vid sjön Racken. Ignác Beörecz och Lars Zetterqvist var de stora stöttepelarna när rektor Waldemar Dalhgren startade Ingesunds Folkliga Musikskola.

Lars Zetterqvist med musicerande vänner, Väststuga i Långvak 1918.

Att musiken var en del av konstnärernas vardag blir tydligt genom citatet i Agneta Fjæstads bok om föräldrarna Maja och Gustaf Fjæstad, "Förutom konstnärskapet hade alla en hunger efter musik. De flesta var musikaliska. De hade också många vänner inom musiken". Gemenskapen i kolonin var viktig och bestod bland annat i olika upptåg med musikalisk underhållning. Det kunde vara konstnärerna Fritz Lindströms och Ture Anders engagemang i "Värmlänningarna" eller mindre sammankomster som en picknick i sjön Rackens omgivning, förevigad av Ture Ander 1911, där Gustaf Fjæstad blåser i ett horn. En annan hornblåsare som trumpetar så att grodorna strömmar till är den unga flickan på Christian Erikssons vas "Tjusning" från 1889, ett ungdomsverk som förebådade en strålende karriär och upptakten till Rackstadkolonin. Med denna fanfar hälsas ni välkomna till sommarens utställning och program. Vi hoppas ni skall njuta av såväl musikens toner som färgernas klanger.

Väl mött!
Richard Sangwill,
museichef

I Rackstadmuseets trädgård pågår förberedelserna inför sommarsäsongen

Thomas Fjäll har stora ytor att sköta runt museet och Oppstuhage.

Till Rackstadmuseet hör en ca 11 000 m² stor trädgård som skänker hela anläggningen en vacker inramning och binder samman byggnader (Haget som utgör museibyggnad, Oppstuhage och verkstaden) och trädgård, vilket utgör en viktig del av museiupplevelsen. Trädgården går helt i Arts and Crafts-rörelsens anda med prunkande rabatter, perenna växter, fruktträd och stora gräsytor. En konstnär i Rackstadkolonin som man förknippar med blommor är Maja Fjæstad, som har förevigat dessa i sina berömda träsnitt. I år anlägger Rackstadmuseet en rabatt med blomsterarter som Maja Fjæstad själv odlade, bl a rosor, riddarsporrar, nejlikor och prästkragar.

Från olika platser i trädgården kan man njuta av en rad vyer med blomster- och trädprakt som växlar från månad till månad. Vid museets entré växer en pimpinellaroshäck runt Liss Erikssons skulptur Faster, sedan följer en rabatt med perenner. Här blommar olika varlökar, studentnejlika, himmelsblå cikoria, astilbe, stjärnflocka, anisisop, fingerborgsblomma m fl. Besökarna kan promenera på gångarna från museibyggnaden till Oppstuhage. Där blommar så här års nunneört, snart följer löjtnantshjärta och vid lilla ateljén köks- och kryddväxter samt sommarblommor.

Men denna anläggning sköter sig inte själv! Tomas Fjäll, vaktmästare vid museet, har skött anläggningen från 1994. Under sommarsäsongen klipper han gräset minst en gång i veckan. Från början var det manuell motorgräsklippare som gällde, men nu används en åkgräsklippare. Det gäller att rensa bort ogräs och hålla kanterna och gångarna rena. Kirskålen är något som ständigt måste hållas efter. Det är ett tungt

Iris Lundkvist ser man ofta i rabatterna.

arbete men det kompenseras av att man får vara ute i friska luften. När hösten tar vid är det dags att ta hand om alla löv! I år har buskaget mellan gaveln på museibyggnaden (gamla Haget) ned mot verkstaden fått sig en duvning. Här har det gallrats och nu står skulpturen med Gustaf Fjæstads huvud fri från störande grönska.

Till sin hjälp har Tomas Iris Lundkvist, som har skött trädgården säsongvis under 10 år. Genom att hon arbetar endast en del av året, är det mycket som skall hinnas med så besökaren möts av en välskött anläggning. Det är Iris som ser till att rabatterna prunkar med blommor. En del växter fanns innan hon kom hit, andra har hon tagit med från resor, en del har hon fått av besökare eller bytt till sig mot överblivna plantor. Sedan gäller det att vattna så både gräsmattor och växter får sitt. På våren är det mycket som skall förberedas, det rensas och planteras, det vissna skall snabbt bort, innan det nya kommer upp! Iris själv tycker att hennes arbetsplats är avundsvärd. "Det är en otroligt vacker miljö, och det är en fantastisk respons från besökarna när vi möts i trädgården".

Arkeologisk undersökning vid möbelverkstaden

Ett samarbete har inletts mellan Rackstadmuseet och Värmlands arkeologiska sällskap (VAS). En utgrävning enligt arkeologiska metoder kommer att äga rum den 28–30 maj i år i anslutning till den nuvarande verkstaden. Vid behov kommer grävtiden att förlängas. Grävledare blir kulturgeograf och arkeolog Stefan Nilsson.

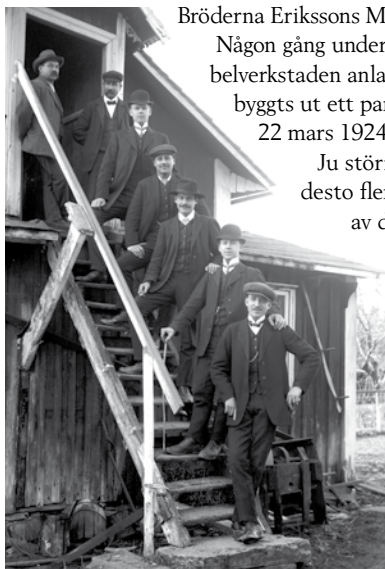
Lämplig inspirationskälla är Bror Lindhs tavla av den gamla möbelverkstaden.

Möbelverkstadgruppen vid Rackstadmuseet har genom idogt arbete tagit fram en omfattande kunskap om Bröderna Erikssons Möbelverkstad i Taserud.

Någon gång under 1800-talets mitt har möbelverkstaden anlagts. Enligt utsago har den byggts ut ett par gånger. Lördagskvällen den 22 mars 1924 brann byggnaden ned.

Ju större kunskapsmängden blir, desto fler frågor dyker upp. Några av dessa frågeställningar löses

bäst med arkeologiska metoder. Grävning på plats skulle kunna ge svar på vilka utbyggnader av den ursprungliga verkstaden som verkligen gjordes. Kanske kan även brandlagret skönjas.

Spökvandring i Taserud

Ett 80-tal förväntansfulla sökte sig till Taserud under "Kulturnatta" och fick under vandringen runt Oppstuhage och Haget (nuvarande Rackstadmuseet) möta Christian Eriksson och hans konstnärsvänner från förra sekelskiftet, som berättade om sina liv och verksamheten i Taserud och runt Racken. *Medverkande spöken: Catarina Bernau och Stig Nilsson på bilden, övriga Hasse Andersson, Meta Flodén, Anders Ljunggren, Ulf Nilsson, Sören Olsson, Gert Rauml och Kerstin Werner.*

Foto: Mattias Sundergårde

Gåva till museet

Rackstadmuseet har nyligen av Kerstin Lind och Margaretha Barrett, döttrar till framlidna Inga Lind, mottagit en ljusstake i smide tillverkad av Petter Andersson och Ragnar Myrsmiden, smederna på Myra. Ett stort tack för gåvan!

Att många medlemmar efterfrågar vårt vackra kondoleanskort och därigenom stöder vår verksamhet uppskattas mycket.

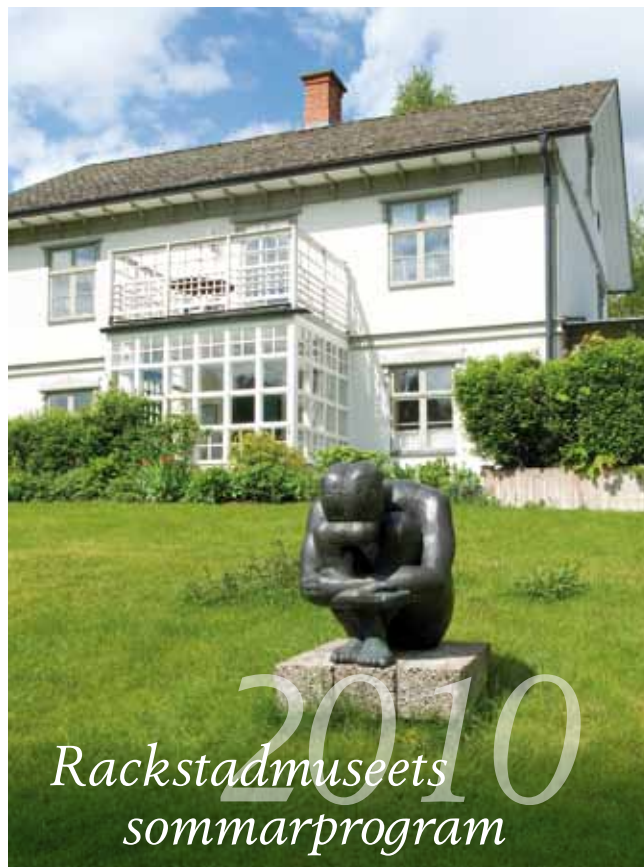

Foto: Lars Nerby

2010 Rackstadmuseets sommarprogram

FREDAG 8 JUNI KL 19.00 Vandringskonsert "Tack William!" Sånger till texter av Shakespeare. Arr Musikhögskolan Ingesund.

FREDAG 2 JULI KL 10.00 Förmiddagskaffe. Cathja Mörner: Fast i musiken.

FREDAG 9 JULI KL 10.00 Anders Andersson: Idealism och realism – tankar och toner kring-150 åringen Gustav Fröding.
FREDAG 16 JULI KL 10.00 Förmiddagskaffe.

LÖRDAG 17 JULI KL 14.00 Det var en gång... Vi besöker bröderna Eriksson (Ola, Elis, Christian och Karl) i Taserud. Hästskjuts erbjudes.

FREDAG 23 JULI KL 10.00 Förmiddagskaffe.

FREDAG 30 JULI KL 10.00 Förmiddagskaffe. Inte bara snickare. Hasse Andersson berättar om smederna med anknytning till Rackstadskolonin.

LÖRDAG 31 JULI KL 14.00 Det var en gång... Vi besöker bröderna Eriksson (Ola, Elis, Christian och Karl) i Taserud. Hästskjuts erbjudes.

FREDAG 6 AUGUSTI KL 10.00 Förmiddagskaffe. Metallkonservator Monika Fjæstad, med bakgrund som silversmed, berättar om renoveringen av Storkyrkan i Stockholm inför sommarens kungliga bröllop.

FREDAG 13 AUGUSTI KL 10.00 Förmiddagskaffe. Per Gudmundson och Leif Stinnerbom om folkmusikens betydelse för Dalarnas och Värmlands identitet.

LÖRDAG 14 AUGUSTI KL 14.00 Det var en gång... Vi besöker bröderna Eriksson (Ola, Elis, Christian och Karl) i Taserud. Hästskjuts erbjudes.

LÖRDAG 18 SEPTEMBER KL 16.00 "I'M CONFESSIN" - afternoon tea med Jörgen Zetterquist och hans vänner. Per-Olof Berndalen samtalar med Jörgen om hans musikerbana. Konsert.

Studiepraktikant från New York

Nicholas Sandnysky från Green Meadow Waldorf School i New York har gjort studentpraktik i två veckor, 26 april – 7 maj, vid Rackstadmuseet och i Arvika med omnejd. Han tycker museet är toppen och verken en internationell tillgång. Hans internship vid museet har varit innehållsrikt och en positiv upplevelse. *"Jag är verkligen tacksam för den vänlighet och generositet som jag har mött här. Jag kommer alltid att minnas denna umerbara tid meddelar Nicholas, som nu är tillbaka i New York.*

Foto Lars Lindström.

Foto Lars Norrby.

Utställningsprogram

29 maj – 19 september
Rackstadkolonin och musiken

2 oktober – 7 november
Värmlands konstförenings
Höstsalong

9 oktober – 21 november
Ryozo Miki
keramikutställning

20 november – 9 januari 2011
Gustaf Fjæstad och
Anselm Schultzberg

2010

HUVUDSPONSOR FÖR RACKSTADMUSEET

Westra Wermlands Sparbank

ÖVRIGA SPONSORER

Volvo Construction Equipment AB
Hauler & Loader Div. Arvikafabriken
Arvika Elnät AB

Bengt Lundin AB
Crem International AB
Advokatfirman Lars Solvik
Ernst & Young AB
Handelsbanken Arvika
Nordea AB
Norma Precisions AB

Accona Industrier	Henrys Byggmaterial AB
Andersson & Olsson	Hotel Oscar Statt
Plåtslageri AB	Kappan
Bijo Ramaffär	Kjells glasmästeri AB
Roy Andersson	KPMG Arvika
Bilbolaget i Arvika AB	KV-huset i Arvika AB
Bokia Arvika	Lars Björklunds Rör AB
El-Service	L Johanssons fastigheter
Ernas Handelsträdgård	Moelven Edanesågen AB
Fastighets AB L E Lundberg	OKQ8 AB Arvika
Fonus Arvika	Olssons Restauranger
Gate Gästgiveri	Swegon AB
Gehås AB	Thermia Värme AB
Gråhs & Co Arvika	Västvärmlands LBC AB
Fönsterputs AB	
Hedlunds Blomsterhandel	

Deltag i Rackstadmuseets musiklotteri

TA CHANSEN ATT VINNA MUSIK av alla de stora mästarna, såväl klassiska som moderna. Många lyckliga vinnare kommer snart att kunna drömma sig bort till tonerna av kompositörer som Beethoven, Mozart, Dvořák och många andra. Kanske blir det Du som går hem med en skiva nyskapande jazz eller oförglömliga operamästerverk. Med ett pris från vårt lotteri kan Du fylla ditt hem med tidlös klassisk musik och de magiska rösterna från de allra bästa sångarna.

Genom att delta i vårt lotteri stödjer Du Rackstadmuseet och hjälper till att försäkra att fler får möjligheten att uppleva de vackra konstverk som skapades av Rackstadkolonins konstnärer. Lotterna kostar 40 kr och säljs i museets reception och butik. Vinstchanserna är goda och ändamålet är gott. Varje pris består av fem skivor så alla vinnare kan vara säkra på att få något de tycker om.

Köp Din lott nu! Det här lotteriet vill du inte missa!

RACKSTADMUSEET

Kungsvägen 11, 67141 Arvika
Telefon 0570- 809 90 Fax 0570- 804 80

Postgiro 5 06 13 - 9

Bankgiro 5607 - 8892

rackstadmuseet@telia.com

Ansvarig utgivare

Richard Sangwill

Redaktion Richard Sangwill

Form Lars Norrby

www.rackstadmuseet.se

